

ABONAMENTUL:

Un an / 667
6 luni
3 luni

on. Palatul Cultural

Arad

Organ al Partidului Național-Liberal.

Trihuma Nouă

VOTAȚI
LISTA Nr. 2

Anul VII. — N-rul 4

Apare de două ori pe lună sub conducerea unui comitet

Arad, 2 Februarie 1930.

Manifestul Partidului Național-Liberal către Țară.

Și de astă dată, ca în toate împrejurările grele, partidul național-liberal crede de datoria lui să se adreseze Țării, pentru ca în conștiința luminată a poporului român, să găsească sprijinul puternic de care are nevoie în acțiunea de apărare a intereselor superioare cu care, astăzi mai mult de cât ori când, se confundă însăși opera de consolidare și de liniștită dezvoltare a statului român întregit.

După un an de guvernare a partidului național-tărănist, Țara se găsește în fața unor mari greutăți și primejdii, datorite politicii nesocotite a guvernului actual, care în locul unei opere de înfrățire și de creațiune, duce o acțiune de învrăjpire și de distrugere.

Opera de consolidare a unității naționale este primejduită printr-o politică de regionalism, care a culminat într-o lege administrativă de adevărată destrămarea națională; printr-o politică de încurajare a acțiunilor vrăjmașe din lăuntru și din afară și printr-o politică de descurajare și de slăbire a elementului românesc în provinciile alipite, unde era nevoie de o mai grabnică restabilire și întărire a drepturilor unui neam desrobât.

În deosebi, acțiunea dusă de guvernul actual în Basarabia prin exponenți și demnitari cari nu sunt decât agenții de ieri ai Rusiei sovietice, dovedește situațiunile primejdioase pe care le poate crea o politică de nesocotire a intereselor naționale în noile provincii și de neînțelegere a nevoilor de apărare împotriva acțiunilor vrăjmașe ce se încearcă în aceste provincii.

Funcționarea normală a așezămintelor constituționale a fost grav sdrucinată prin cunoscuta lovitură de stat, prin care s'a trecut vremelnice asupra guvernului prerogativele Coroanei și prin politica de echivoc în chestiunea monarhică: iar funcționarea instituțiilor democratice este tot atât de grav primejduită prin introducerea ceteilor de volnici organizate în viața publică a Țării, care constituie și o jignire adusă armatei eroice și glorioase care ne-a dat înfăptuirea unității naționale.

Viața economică și financiară trece printr-o criză cu proporții necunoscute până acum și cu urmări dintre cele mai îngrijitoare.

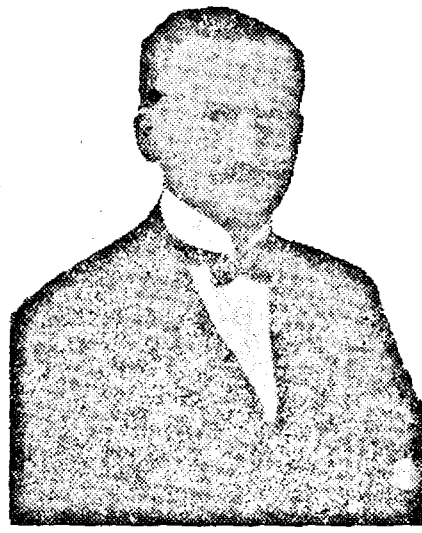
O politică bugetară de dezordine, de risipă și de continuă sporire a impozitelor, a secătuit puterea de plată a contribuabililor și izvoarele de producție ale Țării.

Agricultura a rămas lipsită de cel mai însemnat instrument de credit prin distrugerea cooperăției, iar proprietatea rurală prin legea de vânzare a loturilor țărănești, pusă în aplicare în mijlocul unei grave crize financiare, este amenințată să cadă în mâinile elementelor străine, tocmai atunci când

Candidații nostri la alegerile județene

D-I Dr. M. Marcuș

D-I Dr. Ioan Ursu

1. Dr. Mihai Marcuș, Director de bancă, Președintele organizației liberale din Arad.
2. Dr. Ioan Ursu, avocat, vicepreședintele organizației liberale din Arad.
3. Pascu Ferdinand, director de bancă, Semlac.
4. Măț Gheorghe, plugar, Șiria.
5. Schiller Iosif, plugar, Sft.-Ana.
6. Stefan Popovici, avocat, Chișineu.
7. Dr. Valeriu Saciu, avocat, Radna.
8. Cornel Bodea, paroh, Dezna.
9. Musca Petru, plugar, Comlăuș.
10. Szvercsak Ștefan, plugar, Variașul mic.
11. Berar Petru, plugar, Șicula.
12. Rușă Vasilie, plugar, Șumand.
13. Giurgiu Gheorghe, plugar, Radna.
14. Horváth Ștefan, plugar, Nădlac.
15. Papp Aurel, preot, Socodor.
16. Bușurca Gheorghe, plugar, Macea.
17. Peia Roman, plugar, Șebiş.
18. Dimitrie Drăgan, plugar, Nădlac.
19. Vormittag Adam, plugar, Glogovaș.
20. Costea Șimion, plugar, Șeitin.
21. Axentie Novac, plugar, Pecica.
22. Popa Vespasian, plugar, Săvârșin.
23. Dr. Ioan Codrean, avocat, Chișineu.
24. Putin Gheorghe, Senior, plugar, Sănnicolaul-mic.
25. Suba Gheorghe, plugar, Târnova.
26. Reif Ioan, plugar, Panatul nou.
27. Codrean Dimitrie (Tic) plugar, Șiclea.
28. Stoian Ioan Lungu, plugar, Păuliș.
29. Ardelean Ioan Băltan, plugar, Bogsig.
30. Colf Petru, plugar, Hălmăjel.
31. Oprea Ioan, plugar, Boncești.
32. Ballner Iosif, plugar, Engelsbrunn.
33. Bac Teodor, plugar, Tauș.
34. Neagu Nicolae, plugar, Luguzău.
35. Coste Gligor, plugar, Zărând.
36. Iosif Vulpe, Secretarul organizației liberale, Arad.

săteanul împrumutat are mai multă nevoie de ocrotire pentru a fi consolidat pe proprietatea lui.

Industria lovită prin politica părtimașă a guvernului care dă toate comenzile de care are nevoie statul industriilor din afară, este amenințată cu ruina.

Șomajul sporește zilnic și fără jus-

tificare, într-o țară în care este atâtă muncă de făcut și atâtă bogății care așteaptă să fie puse în valoare.

Criza de credit și de consumație, datorită prigoniei întreprinderilor naționale, ruinează comerțul și industria.

O politică de abuzuri, de favoritism și de afaceri realizate în dauna statului, a creat o atmosferă de imoralitate

care constituie o primejdie reală pentru viața publică a țării pentru însăși normala funcționare a mecanismului de stat.

In fața acestei situațiuni partidul național liberal, constient de urmările primejdioase pe care activitatea guvernului de astăzi le poate avea pentru opera de consolidare a statului, a pornit acțiunea de luminare a Țării și de redșteptare a votului obștesc amăgit.

Acastă acțiune desfășurată pe tot cuprinsul țării prin cele peste șaptezeci de congrese ținute de organizațiunile județene ale partidului național liberal a dovedit puterea de trezire și începutul unei sănătoase reacțiuni în conștiința masselor populare, înșelate de demagogia național-tărănistă și din ce în ce mai încrezătoare în politica partidului național-liberal.

Alegerile județene și comunale sunt prilejul binevenit pentru ca votul obștesc să-și facă din nou față de nevoile ce apasă asupra țării.

În împrejurările actuale, aceste alegeri au o însemnătate deosebită care depășește interesele și nevoile administrațiilor locale.

Votul obștesc trebuie să fie împotriva tuturor încercărilor de încălțare și de violență, pentru aplicarea lui cinstită să asigure însăși existența instituțiilor democratice ce stau la temelia statului român întregit.

Prin manifestarea liberă și constientă a acestui vot obștesc, trebuie să se pună sfârșit unei guvernări care s'a dovedit incapabilă să sluiescă interesele superioare ale statului și nevoile obștești ale Țării.

Roadele războiului care cu atâtă jertfe ne-a condus la înfăptuirea unității naționale, nu trebuiesc distruse prin activitatea nesocotită a unui guvern inconstient de răspunderile pe cari le poartă.

România întregită trebuie apărată împotriva destrămării, împotriva anarhiei și împotriva ruinei.

Partidul național-liberal înțelege că această apărare să o asigure prin puterea de conștiință și de hotărâre a poporului chemat să se rostească acum prin votul obștesc. Acest vot obștesc, trezit astăzi din amăgirea în care a căzut și după dureroasa experiență făcută cu încrederea ce o dăduse partidului național-tărănist, are datoria să-și apere el însuși drepturile și să readucă România întregită pe calea unei vieți de liniște, de bună rânduială, de proapșire și de demnitate națională în rândul popoarelor lumii.

Roadele unui an de guvernare național tărănistă trebuie să fie un învățământ pentru acei cari s'au lăsat înșelați.

(Continuarea în pagina III)

VOTAȚI

BULETINUL AGRICOL

al Camerei de Agricultură a județului Arad.

AVIZ.

Camera a contractat o cantitate de 70 mm. grâu de primăvară selecționat vânturat, curățit și treierat.

Prin urmare atragem atențiunea celor interesați că întrucât doresc a cumpăra din acest soi de grâu sunt rugați a-și înainta cererile cel mai târziu până cu data de 28 Februarie 1930, la biroul Camerei, pentru a putea prelua din vreme semănța dela magazia noastră din Arad Piața Mihai Viteazul Nr. 9.

Prețul semănței este fixat la suma de Lei 530. Cincisutetreizeci Lei per 100 kgr.

Atențiune: Succesul recoltei mai ales la grâu de primăvară a-târna dela însemnătate:

Cu cât se va semăna mai de vreme cu atât va fi mai mare posibilitatea pentru recoltă bună și cu cât se va semăna mai târziu cu atât va fi mai mică.

Despăgubirea crescătorilor pentru animalele Pierite din cauza boalelor.

Pentru a înconjura adresele numeroase ce mereu ne sosesc dela crescători zădarnic, referitor la despăgubiri pentru animalele căzute din cauza difteritelor morburi, ca antrax, febra aftoasă, (durere de gură și unghii) morva etc. Camera aduce la cunoștința tuturor că nu dispune de fondurile necesare în această privință și deci nu le poate da agricultorilor nici un ajutor. Vă închipuiți să piașă numai 3000 buc. de animale peste întreg județul, și luând valoare medie la 8000 Lei per bucată — dacă numai 50%, despăgubire am da agricultorilor — ar trebui să avem 12.000.000 (douăsprezecemilioane) Lei pentru acest scop, ceea ce durere nu o putem satisface din cauza lipsei de bani.

De altcum trebuie să observăm că foarte multe pagube s'ar putea înconjura:

a) Dacă fiecare dintre proprietari, când e vita bolnavă, ar chema la timp medicul veterinar și dacă oamenii ar asculta și, la sfatul med.-veterinar ar

Prețul cerealelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Grâu	Lei. 510 per 100 kgr.
Orz	300 " " "
Ovăs	280 " " "
Porumb	270. " " "

lăsa să se facă vaccinările cari sunt atât de importante și atât de sigure pentru apărarea stocului de animale.

b) Dacă despăgubirea în caz de moarte s'ar face prin formarea asociațiunii de asigurare-reciprocă — așa numită mutuală — anume: fiecare agricultor contribuie după valoarea animalelor ce posedă la formarea capitalului de despăgubire și cel păgubit în felul acesta își reprimeste pentru animalul pierdut dela 50% — 80%, din preț

c) Dacă membrii asociațiunii în cazuri date s'ar deobliga să preia cu un preț oareșicare carnea vitei tăiată forțat și a. m. d.

Și pe asta ca și cum ași auzi la citirea articolului pe Pavel și pe Ioan! De ce nu se face dară?

Fiindcă azi cu foarte mare greutate se pot ortăci și 5 oameni ca să comande o mașină de semănat, care o dă Camera cu 20% — 50% reducere.

Fiindcă azi nu sunt nici 2 oameni în sat care sunt de o părere.

In criza agricolă mondială de azi putem învinge numai dacă ne vom putea uni cât de curând în asociațiuni bine organizate pentru cumpărarea și vânzarea produselor noastre agricole, în bănci populare, și asociațiuni de asigurare reciproc.

Ce mare fierbere este azi în comunele noastre pentru alegerile de primari și consilii comunale.

Oare când va înțelege populațiunea noastră agricolă să arate un astfel de interes și față de chestiunile ei de meserie, ceace-i poate îmbunătăți starea materială?

N. P.

In atențiunea proprietarilor de mori mici țărănești.

Din cauză de ordine și pentru liniștea celor interesați, mai jos publicăm art. 7 din ordinul Ministerului de Fi-

nanțe Nr. 152456, din 20 Iunie 1927, care zice:

„Moriile țărănești cari fac parte, conform legii din categoria producătorilor cu toate că în industria lor au și instalațiuni producătoare de energie și deci conform ordinului instructiv Nr. 109334, din 1927, ar reeși că sunt mari producători, totuși ele fiind mici industrii Ministerul a decis ca acestea mori să fie clasificate ca atare și deci să fie impuse la o sumă fixă ca impozit care sumă se va stabili conform normelor menționateiului ordin instructiv”.

Prin urmare acele mori cari indifereent dacă sunt situate la țară sau la oraș, macină numai o singură calitate de făină în mici cantități și direct populațiunii pentru consum și nu pentru comerț sunt scutite de plata alor 2% impozit pe cifra de afaceri, plătiind numai un pașal anual care va fi timpul de Comisia de impunere locală.

Diracțiunea Camerei.

Ce trebuie să vadă un adevărat agricultor.

Mersul timpului din această iarnă a cam îngrijat pe agricultori, semănăturile neacoperite cu zăpadă, înghețurile și desghețurile zilnice să știe că numai bine nu le-a făcut semănăturilor prin desele străngeri și îngăduiri păturii cultivate ale pământului, stratul unde sunt înrădăcinate firele de grâu, începe a-se mișca. Ce se întâmplă? In urma acestei mișcări rădăcinile înțepenite în pământ încep a-se clătări mai ales când temperatura de peste zi întrece răceala de peste noapte așa că ziua când pământul se înfoale firul grâului cu tot cu rădăcină începe să se înalțe, până când rădăcinile ajung afară pe suprafața pământului.

E de știut că rădăcina este o parte foarte vânoasă a firului dar și aceia să știe că rădăcina în plină cu apă ajungând la suprafața această rădăcină

în urma gerului îngheață ca și apa dintr'un pahar înghețată, crescând în volum plesnește păreții rădăcinii, stingându-se viața din plantă. In astfel de cazuri nu este nici-un ajutor, în primele zile a desprimăverii se mai văd frunze verzi dar după 2—3 zile de căldură s'au vestejit toate și firul a pierit. Inșă se întâmplă că gerurile nu sunt atât de tari, ca să înghețe rădăcina, tot așa nici rădăcinile să ajungă la suprafață, ci parte numai mișcate dela locul lor, ceace lmediat ce pământul s'a svântat se poate și constata. Dacă în așa stare am lăsa semănăturile, vânturile reci de primăvară le îngălbinește adecă se îmbolnăvesc, întârziind coacerea, ceea ce știm că este păgubitoare mai ales de niște ani încoace de când au început valurile de călduri ce apar chiar pe timpul secerișului.

In aceste cazuri nu putem sta cu mâinele încrucișate, ci trebuie să mișcăm să ajutăm planta care suferă ca peștele pe uscat și, iată cu ce le sărim întru ajutor:

Facem rost de un tăvălug de lemn nu de mare greutate, să fie de un stânen lungime, și 20—29 cm. grosime din gorun, cât cu doi cai ușor să-l poarte și îndată ce solul s'a svântat bine, cam pela mijlocul lui Mărtisor, când nu se încarcă cu pământ, prindem caii la el și trecem peste semănătură. Apăsând firele eșite dela locul lor, vânturile reci numai poate tăia în ele, rădăcinile se înclătesc de pământ și planta începe să viețuiască normal, o semănătură tăvălugită nu îngălbenește nici-odată și se coace mai de timpuriu ca cele netăvălugite. Și dacă acum ați înțeles pentru ce și la ce fel de lucru să întrebuițeze și cât de mare însemnătate are tăvălugitul, este dorința noastră și folosința D-voastră ca să vedem în șurile agricultorilor noștri, și câte un tăvălug de care și la alte lucrări mai are nevoie despre care voi scria în articolul ce urmează ca să nu veniți în confuzie cu întrebuițarea lui.

Inginer Agronom
Carol Stăniloi
Administratorul Fermei Statului Semlac.

Ceva despre ce se scrie în toate cărțile, revistele și ziarele agricole.

De un timp încoace mai în toate cărțile și ziarele se poate citi, grăpați primăvara semănăturile de toamnă. Drept că trebuie grăpate dar vedeți sunt ani când mai întâi trebuie tăvălugite și apoi grăpate și apoi dacă se grapă, semănăturile mișcate dela locul lor cum v-am arătat în articolul de mai sus, smulgeți toate firele cauzând pagube și nu foloase De acela noi agricultorii specialiști ne trudim a Vă îndruma la zi despre lucrările ce trebuie făcute chiar în acel sezon. Dacă Vă scriem aceste rânduri mai din vreme le facem ca să mai faceți schimb de păreri ambiționându-Vă voi între voi.

Dar să trecem la grăpat și să vedem de ce scrie toată lumea despre el.

1. Pentru aerisirea solului mai ales dacă iarna a fost zăpadă mare și l-a apăsât formând o scoarță asupra pământului care nu îngăduie pătrunderea luminei căldurei și nici a umezelei de care planta are foarte mare nevoie la desvoltarea ei, fiindcă nu-i tot una dacă noi i-i ușorăm vegetația sau o lăsăm în soarta naturii.

2. Prin sgarletura tulpinei și înmulțirii pământului în jurul ei facem ca să înfrățească mai tare.

3. Stărămăm mușuroaiele de cârtițe și bulgii din toamnă și ușurăm secerișul.

4. Rupem scoarța ce am provocat-o prin tăvălugire mai din vreme și lăsați a o face din cauza înghețării semănăturilor fiindcă aceasta scoarță nu îngăduie pătrunderea luminei căldurei și umezelei.

5. Strângem toate gozurile și cotoarele rămase descoperite din toamnă cari ca o răie au năpădit și au înăbușit creșterea firelor de grâu.

Când să se facă acest lucru?

Acest lucru în ani normali se face odată ce timpul a început a-se încălzi și numai când pământul este uscat, data începerii grăpatului cade pe ziua de Sfântul Gheorghe și iată de ce:

a. Dacă a trebuit pela 20 Martie să tăvălugim semănăturile în decurs de o lună rădăcinile apăsate sau întărit întru atâta că, colții grapei nu le mai poate smulge.

b. Dela 23. Aprilie până la Sfinții Ghețari adecă 13. Maiu adecă în trei săptămâni firele vulnerate la grăpat s-au întremat pe deplin întru atât încât eventualele scăderi de temperatură nu le mai poate fi vătămătoare fiindcă semănătura proaspăt grăpată răceala o îngălbenește adecă o îmbolnăvește.

c. Prin o astfel de grăpare ca și o prășire pământul se întărește se îngroașă și căderea grâului se mai micșorează.

d. Grăpatul se face cu grapa de fier constătoare din 2. sau 3. frunze ca să se acomodeze ondolațiunii suprafeței solului, și nu din lemn cu colții de fier fiindcă această grapă țapănă scormonește numai cu colții ajunși pe ridicătură iar cei din partea de jos nu ating deloc pământul.

Grăpatul se face cu grape ușoare și cu grapele grele. De peste 20 ani de când grăpez semănăturile și am aflat că grapa mare nu strică cât de afund să între colții în sol numai să fie pământul uscat.

Inginer Agronom:
Carol Stăniloi
Adm. Ferm. Statului Semlac.

(Urmare din pag 1)

Guvernul va veni și astăzi cu făgăduieli înșelătoare. Cetățenii trebuie să se ferească de a mai cădea victime ale demagogiei care înșală astăzi, după cum a înșelat și ieri.

Astăzi votul obștesc trebuie nu numai să se apere, dar are și datoria să sprijine cu bărbăție pe acei cari, prin politica lor, îl apără împotriva aceluia care încearcă să-l încâtușeze și să-l înșele din nou.

Apărând votul vostru apărați interesele și viitorul Țării.

Iată datoria cea mare a cetățenilor votului obștesc în alegerile comunale și județene.

In numele acestei politici de apărare a României Mari, da astăzi lupta partidului național-liberal.

Biruința acestei politici va însemna readucerea României întregite pe calea firească de consolidare și de propășire pe toate tărâmurile.

Biruința acestei politici va da factorilor constituționali putința să-și împlinească sarcina lor de apărați permanenti ai intereselor superioare ale Statului.

Biruința acestei politici va însemna că alegătorii votului obștesc, știind să apere interesele gospodăriei locale, știu să apere și interesele mari ale Țării, atât de grav primejduite prin toată acțiunea de guvern a partidului național-țărănist.

Această biruință nu poate fi dobândită fără cunoștința vie și bărbătească a cetățenilor votului obștesc.

Prin hotărârea și curajul ce vor dovedi în lupta de astăzi, ei sunt chemați să apere și să asigure întărirea României Mari înfaptită prin eroismul și prin jertfele luptelor de ieri.

Cu legea în mână și cu cea mai neînfrântă energie, ei sunt datori să lupte împotriva abuzului administrativ și pentru liberul exercițiu al dreptului de vot.

Partidul național-liberal va fi în mijlocul lor și alături de ei în această luptă pentru respectul legalității și al libertăților cetățenești.

Partidul național-liberal așteaptă cu deplină încredere sprijinul luminat și hotărât pe care conștiința cetățenească a votului obștesc, îl datorește operei de salvare a României Mari de primejdia destrămării naționale a anarhiei sociale și a ruinei economice.

In numele partidului național-liberal
Vintilă I. Brătianu

Calul troian.

Înainte cu 3000 ani era un crâncen războiu între greci și între troiani, care a durat 9 ani, fără ca grecii să poată cucerii cetatea Troia, deși își pusese ră toate puterile și jertfiseră multe vieți în acest scop.

Cauza care a provocat acest mare războiu a fost, că Paris fiul lui Priamos regele Troiei, a furat pe frumoasa Elena soția lui Menelaos, regele Spartei.

Văzând grecii, că toate încercările de a cuceri puternica cetate sunt zadarnice, s'au folosit de un foarte ingenios șiretlic. Au făcut adică din lemn un cal foarte mare, pe care l'au așezat pe roate. În acest cal au vârat prin o ușă secretă, 30 soldați, dintre cel mai viteji. Lângă calul uriaș, au lăsat pe un grec, legat de mâni și de picioare, îmbrăcat în vestimenta schimbate. Terminate toate acestea, grecii s'au făcut cu pleacă cătră casă, renunțând la cucerirea cetății Troia.

Îndată ce s'au convins troianii că s'au îndepărtat oștirile grecești, au eșit din cetate și au găsit calul de lemn, pe omul legat, care acum se văta și blăstăma pe greci. Întrebându-l că cine l-a legat și pentru ce au făcut și lăsat grecii calul de lemn, omul a spus, că zeli grecilor au prevestit cucerirea cetății în cazul când troianii nu vor putea da ce calul în cetate, întreg, fără a-l rupe în bucăți iar dacă troianilor le-ar succeda să ducă calul întreg în cetate, aceasta

Răvașul unui plugar.

Activitatea noului protopop din Ineu, Mihai Cosma, azi și deputat

Am cetit și eu, nu de mult citisem în foaie că în comuna Ineu însuș Prea Sfinția Episcopul nostru Grigorie însoțit de Dl. președinte al Camerii Dr. Ștefan Ciceo Pop, Gitta din Siria și alți mari domni au făcut cinstea lui Dl. Cosma Mihai ca să îl introducă în scaunul protopopesesc și să îl deie brâul roșu, cu toate că acest domn părinte în viața lui doar numai în biserică ia reverenda pă tel iar prin târguri la adunări politice vorbește mai urât decât un cocoiș. Lucru că or velenit așa mulți domni la instalarea lui nu ne miră, dar ne miră un alt lucru și aici și noi credem că de data asta Dl. St. Ciceo-Pop l-o păcălit pe Prea Sfințitul nostru că din casa unde era și Prea Sfințitul Dl. Ciceo Pop a căutat să vorbească de politică și să provoace că oamenii nemulțumiți de atâtea promisiuni și minciuni să înjure și ei. (Au școala D-lui Cosma).

Dl. Mihai Cosma care la rândul său au făcut mult bine locuitorilor din comuna Mănerău sunt împărțindu-le tot pământul lui Cristian. (Cu toate că în comuna Mănerău sunt încă îndreptății și cari nu au nici o brează de pământ Dl. Cosma au cumpărat un castel și o moșie de 67 jughere cu suma de 127.000 Lei.) și ca să arate de ce popularitate se bucură au piecat cu toți D-nii la Mănerău. Aici au fost întâmpinați de președintele comsiei interimare de bocterul satului asistat de vâcarul și purcarul satului cari l-au făcut și o serinadă cântându-i cântare lumească. „Frunză verde polomidă, plină-i țara de omidă” ș. a. mai de parte.

Ca membru la scaunul de protă am prins și eu cai la cocie și plec la Ineu

să aud pe Dl. protă cum servește în biserică, fiind aceasta prima lui Duminecă de când l'am instalat.

Mă dusăi dar la biserică dar Dl. protă ca'n palme. Întrebăm pe crâznic unde-i Dl. protă el să rade și îmi zice: „mă fracie doar nu ai crezut tu că data s'o făcut tel protă ca să vie la biserică să slujească; el acum o plecat cu Dl. Bogdan, cu administratorul școalei copiilor ai cu mintea slabă din Ineu, să îi jure pe voinicii din Gura-văii, Iosaș și Iosașel”. Ne știind că ce fel de nație și ce ocupație au voinicii deoarece la noi nu sunt d'ăștia, iar văd pe crâznicul că rade și îmi spune „să vede că nu cetești novele ori nu ai cetit că voinicii din Iosaș au încercat să omoare pe lăutașul lor tată ala cu patru copii fiindcă nu li-a sciut să le zică „Roata”.

Acum m'a lămurit și eu și zic: „Damne dă minte tuturor proștilor dămi și mie că în parohia mea ca membru al scaunului de protă din Ineu, am votat la protă pe Cozma și acum Dsa în loc să se fie de biserică să duce să iei jurământul și să încurajeze la lucruri criminale și pe acel nenorocit numiți voinici cari sunt ademeniți de oameni slabi numai pentru fapte și lucruri slabe.

Și acum după ce tot eu l'am votat pe Dl. Cozma și de deputat și de protă vă zic vouă frați țărani văzându-l candidat și pe lista cu roata la consiliul județan, înainte de ce plecați de acasă țineți-vă de obiceiul vostru creștinesc tămiind masa de trei ori împrejur și ziceți: Ferește-ne Doamne de satan și să ni se usce mâna dacă vom vota roata.

Poelișer Ioan
din Sinteamică
alegător la scaunul de protă.

VREȚI:

- liniște în Țară,
- ordine și cinste în cheltuirea banului luat dela voi
- înlăturarea risipei și a minciunii?

VOTAȚI LISTA No. 2.

Alegători!

Știi cu ce se laudă național-țărăniștii în manifestul lor?

Cu „o repartizare dreaptă(?) și cinstită(?) a sarcinilor” și cu înființarea directoratelor regionale și a miniștrilor fără portofolii...

Dar, dându-și seama că v'au săracit, făgăduiesc—iar făgăduiesc—mari reforme economice...

Dacă-i mai țineți la putere!

Cei cari nu s'au săturat încă de făgăduieli și săracie să-i voteze pe național-țărăniști...

Toți oamenii cuminți votează linie dreaptă de pe lista Nr. 2.

Acela, cari înainte cu un an au tras pe roată calul troian în cetatea noastră, poartă răspunderea tuturor relelor ce ne-au ajuns. Ei sunt aceia,

Statul provoacă șomajul.

In preajma unor noi concedieri de lucrători la fabrica „Astra”.

Din sursă sigură aflăm că uzinele societății Astra din localitate va licenția din serviciu pe ziua de 15/II—930 un nou contingent de lucrători, cari vor mări numărul șomerilor dela aproape 1400 existent, la circa 2000 în perspectivă. Fabrica va încunoștința pe fiecare lucrător încă din ziua de 1/II—930 conform contractului colectiv ce-l au trimiteându-i preavizul de concediere direct la domiciliu, spre a evita nemulțumirile.

Imprejurările și cauzele acestor concedieri sunt următoarele:

C. F. R. datorând peste o jumătate miliard de lei uzinelor Soc. Astra și neplătindu-le, fabrica a fost nevoită încă de anul trecut să concedieze 600 lucrători, păstrându-și încă 1600 lucrători.

La 1/XI 929 C. F. R. au promis plata datoriei și au încheiat un contract, prin care se angajau a face o nouă comandă de 150.000.000 lei. Pe această bază uzinele au investit capitaluri însemnate pentru materiale, în vederea acelor comenzi.

Până la facerea acelor comenzi, fabrica a mai concediat încă 300 lucrători, cărora însă le plătește salariul, spre a-l păstra în vederea acelor comenzi.

C. F. R. însă au plătit numai o mică parte din datoria veche, iar comanda nouă prevăzută în contractul din 1/XI 1929 nu au mai făcut-o.

Ori pe lângă investirea capitalurilor pe material, în vederea comenziilor cu cari au fost amăgite, uzinele Astra au mai avut nevoie de bani pentru plata personalului, pe cari i-a împrumutat dela bănci, plătiind astfel dobânzi.

Cum uzinele Astra au omis să vadă în contract clauza asupra întârzierilor de plată, spre a face față situației, fabrica este nevoită să concedieze acum alți 600 lucrători pe lângă cei concediați anul trecut, în plus, nu se știe ce va fi de soarta celor 300 lucrători concediați și plătiți de fabrică fără a se pretinde serviciu.

Este de prevăzut că vor avea loc mișcări la cari vor recurge șomerii vechi și noi din cauza concedierilor în masă. Și nu sunt muncitorii zăvași cari să poată fi plasați la orice muncă, ci sunt lucrători profesioniști, celace constituie altă dificultate.

Această criză nu este însă numai la uzinele Astra, deoarece suntem informați că și uzinele „Călan” din județul Hunedoara sunt în aceeași situație.

Guvernul va culege noi roade depe urma specialiștilor săi Mihail Popovici, Virgil Magearu și Stan Vidrișchin, așa precum au cules la Lupeni depe urma lui Roszváry, Munteanu etc.

A. Cioculescu

cari s'au lăsat amăgiți, votând cu roata, fără să se gândească, că pe această stă așezat calul troian cel, blestemat de cei ce sufăr și vor mai suferi încă, până când cei 30 cu bagajul lor necinstit vor conduce destinele acestei țări, ruinată azi, cetatea Troia.

Acum, când stăm în fața alegerilor comunale și județene, cari sunt proba de viață ori de moarte a guvernului D-lui Maniu, oamenii să se gândească bine ce fac. Să-și aducă aminte de suferințele scumpei noastre țări, și de fericirea copiilor și a nepoților lor votând pe calea cea dreaptă nu cu roata pe care este așezat afurisitul cal troian, cu murdarul său conținut.

Cine fură banii țării.

În coloanele acestui ziar s'a scris mai de multe ori, că sârmana noastră țară a ajuns pe mâinile unor risipitori cari se îmbogățesc pe spinarea contribuabililor.

Nici când nu am fost desmințiți în cele ce spuneam și nu am fost dați nici în judecată, pentru că am susținut numai adevărul, care nu se poate ascunde.

Până când erau în opoziție, D-l Maniu și cu oameni săi strigau în gura mare, că liberalii fură țara. Acestea erau vorbe late, crezute numai de naivi și erau lansate cu teuzitismul propriu celor D-lui Maniu, de a ademini oamenii în tabăra lor și de a se prezintă înaintea alegătorilor în cele mai curate vestimente de vestale ale binelui public.

În acele timp însuș D-l Maniu se lăuda cu multă emfază și cu gesturi largi, că va introduce în țară „ordinea și onoarea”, dacă va ajunge la putere, iar despre manipularea banului public, zicea: „Sub guvernarea mea, banul sfânt al contribuabilului, nu va fi prilej de „SCALDE CALDE” pentru partizani. Din potrivă, ei vor simți efectele desagrabile dar întăritoare, a unor adevărate „SCALDE RECI”. Nimănui, nici un ban nemuncit din greu!”

Naivitatea oamenilor cari văd numai până în virful nasului, a făcut ca partidul național-țărănist să ajungă la putere.

- Cine ți-a dat pământ?
- Partidul Naț.-Liberal.
- Cine ți-a dat dreptul de vot?
- Partidul Naț.-Liberal
- Cu cine votezi la 5 Februarie?
- Cu lista No. 2 a partidului Național-Liberal.
- Cu linia dreaptă

Toată abnegațiunea, tot devotamentul și toate principiile umanitare, patriotice și naționale cu cari se mândrea până atunci acest partid, au fost puse în cui, ca tot atâtea obiecte învechite și ruginite, iar în locul lor s'a întronat cel mai desăvârșit egoism, cea mai ne bună alergare după căpătuială și risipa cea mai pronunțată din câte s'au cunoscut până acum.

În decursul timpului, aleșii nu și-au mai adus aminte de alegătorii lor, poate numai într'atâta, că le-au ridicat dările până la imposibil. Nu s'au mai îngrijit de împlinirea frumoaselor promisiuni, ci toți, dar toți, s'au năpustit ca nebuni asupra avutului țării, asupra banului public, după flămânzire de 10 ani în opoziție, profesând deviza: „acum, ori nici odată”.

Pentru ca să înțeleagă toată suferința românească faptele guvernului D-lui Maniu, specificăm după ziarul „ORDINEA” din București câteva isprăvuri săvârșite fără de rușine de către acela cari se numesc național-țărăniști, în dauna statului nostru, ca să se vadă și mai limpede cât prețuiesc promisiunile D-lui Maniu și ale oamenilor săi.

Consilieri tehnici, misiuni în străinătate și voinicii.

Ca să le satisfacă nesășiul mai multor partizani politici, s'au creat pe lângă diferitele ministere 218 posturi de consilieri tehnici, pentru cari s'au plătit din bugetul țării 218,346,000 Lei.

Mai rămânând încă partizani politici

nesatisfăcuți, au fost numiți 5745 funcționari supranumerari, cari înghit frumoasa sumă de 87,416,000 Lei anual. S'au format și s'au instituit 785 comisii, consilii de administrație, emisari cu misiuni în străinătate, etc. cari au stors din bugetul anului trecut 475,316,000 Lei.

Cu diferite serbări, între carl și cea din Alba-Iulia, s'au cheltuit 315.820,000 Lei.

Organizarea bandelor de voinicii a absorbit numai din bugetul anului trecut respectabila sumă de 86,412,000 Lei. În chipul acesta, „ordinea și onoarea” vestite de D-l Maniu ne costează colosală sumă de 1 miliard, 183 milioane, 310,000 Lei.

**Frate plugar,
Înainte să-ți dai votul
chibzuiește ce-a făcut
pentru tine partidul naț.-
țărănesc din tot ce ți-a
făgăduit.**

**Apoi votează cu
Credință**

Furnituri în familie.

Furniturile pentru ministere se fac cu totală desconsiderare a legii despre contabilitatea statului, după cum s'a făcut și cu furnizarea imprimatelor pentru Ministerul de Finanțe, cu serviciile sale, încredințându-se prin ord. Nr. 237,404 din 18 Octombrie 1929, „Tipografiile Unite” să execute fără LICITAȚIE PUBLICĂ, toate acele imprimate. Explicația? Președintele consiliului de administrație al Băncii Urbane, care finanțează „Tipografiile Unite”, este D-l C. Anghelescu vicepreședintele Camerei deputaților, iar membri în acel consiliu: D-nii Sever Bocu, Mironescu, Pop și alți fruntași național-țărăniști.

Lângă ocolul silvic din Sinaia s'a lucrat 13 ani și s'au cheltuit sume enorme pentru asemenirea râpelor, regularea scurgerii apelor și crearea unui parc modern, demn de însemnătatea localității.

Rubedenii.

Un cumnat al D-lui Sever Bocu, D-l lt.-col. Manolescu și-a pus ochii pe acest loc admirabil, cu gândul să-și edifice chiar acolo o vilă. D-l Sever Bocu ajuns ministru, a exoperat la Casa Pădurilor emiterea ord. Nr. 15,283/1929 prin care se cedează locul cu pricina, deși un inspector general a pus rezoluția: „Sub nici un motiv, nu se poate încuviința vânzarea de teren particularilor, din pădurile statului”. Cu toate acestea, terenul a fost dat, contrar dispozițiilor legii, căci era vorba de cumnatul unui ministru adus la putere în numele „ordinei și onoarei”.

Înainte de a se apuca de edificare, au răsturnat copaci mari, iar la urmă, frumosul parc făcut ani de zile cu bani grei, a luat aspectul unei părăgini.

Comandanții batalionului I și IV au dat mulțime de soldați la construirea vilei, fără să mai amintim de cărțile date pentru cărățul nisipului, varului, etc.

Bacșiișul autonom.

D-l. Stan Vidrighin directorul general dela C. F. R. cu plata de 3½ milioane, își mai face o plătuță de 70,000 Lei pe lună, sub titlul de diurne, aceasta atât pentru sine, cât și pentru ceilalți membri ai Comitetului de Direcție și ai Comitetului Financiar, iar pentru președinte și un supliment de 30,000 Lei lunar.

Acest Dn. Stan Vidrighin, a mai îm-

părțit o frumoasă sumuță din fondurile secătuite ale C. F. R. după cum urmează: Stan Vidrighin 250,000 Lei Mereuță: 100,000 lei, Boca și Roman șefi de cabinet, câte 50,000 Lei, Radu: șef de serviciu: 80,000 Lei, Isoravnic (aradan): 60,000 Lei, directorii Miclescu, Codreanu, Pana-topol, etc. etc. câte 40,000 Lei, subdirectorii Russ, Macovei, Sărățianu, Brucker, Cristea C precum și câtorva șefi de serviciu, câte 20,000 Lei. Singuri Brucker și Cristea Teodoreanu au refuzat bacșiișul, cerând, ca ori ce prisos de sumă să fie dat pensionarilor muritori de foame, sau suprimaților din serviciu.

Toate cele înșirate până aci, sunt fapte, cari se pot dovedi cu acte oficiale. În fața acestor fărâdelegi sărăbitoare din cari se reoglindează, „ordinea și onoarea” D-lui Maniu și a oamenilor săi, mai ieste cineva care cutează să spele harapul, susținând, că sub guvernul național-țărănist s'au introdus cinstă și legalitatea?

Iată de ce ni-se duce țara pe râpă! Iată unde se duc și cum sunt manipulați banii contribuabililor!

Acum înțelegem pentru ce suferă agricultura, industria și comerțul. Prilepem pentru ce au dispărut 30,000 firme din amărăta noastră țară, decând guvernarea partidul național-țărănist.

Mai cutează cineva să susțină, că din cauza afirmativelor furături ale liberalilor nu a putut face nici un bine pentru țară partidul național-țărănist?

Liberalii nu au furat, căci dacă ar fi făcut aceasta, ar fi închis cel puțin pe unul dintre ei. Nu știm însă ce vor face mâne-poimâne acei naționali-țărăniști, cari și-au vârat mâinile până în coate în banii publici.

Ce zice la toate acestea D-l Csicsó Pop, cel care a strigat și mai deunăzi, că liberalii au furat banii țării?

Domnilor, nu vă faceți de râs cu astfel de minciuni, căci lumea și așa nu vă crede!

**Vezi bârna din ochiul tău
și nu vorbi pe altul de rău.**

Duminecă unul dintre membrii partidului nostru stând de vorbă cu sătenii din comuna Zărând, au fost ascultați cu multă atenție de cei adunați, numai unul dintre ei nu putea să tacă, vorbind fel și fel de vorbe goale la adresa partidului liberal. Tema este cunoscută: liberalii au furat, etc. Vorbitorul care chiar atunci se adresa țărănilor n'a putut să nu-l răspundă la această minciună sfruntată și i-a spus „ascultă, măi frate, dacă d-ta ai fura un sноп de telei, or nu te-or închide”? La aceasta cei adunați au răspuns în cor: „Domnule, nu tutei o furat el ci sноп de grâu”.

Vezi frate, Nemeș Petre mai bine era dacă tăcea că de data aceasta chiar sătenii tăi te-or dat de gol.

Iar acum știm și noi de ce ți-se face controlul în toată seara de către poliție și jandarmerie.

Aceștia sunt agenții electorali ai guvernului și conducătorii lui la sate. Atât.

Alegători din Pecica!

Luați aminte, că al 5-a candidat pe lista național-țărănistă este Hunyar Alghernom pretroul de tristă memorie de pe vremea stăpânirii ungurești.
Ați uitat nelegiuirile lui?!

**Vreți binele vostru și al Țării?
Votați lista No. 2.**

Vizite politice în județ.

Duminecă 26 Ianuarie Dl Mihail Mărcuș președintele org. Dl Dr. Ioan Ursu vicepreședinte și Dl Dr. Adam Iancu secretarul general al organizației noastre, au vizitat comunele Pecica, Semeac, Șeitin și Nădlac. Pretutindeni conducătorii noștri au fost primiți cu un entuziasm și o dragoste deosebită manifestându-se poporul cu însuflețire pentru partidul național-liberal asigurându-i ca la rândul lor, în ziua de 5 Februarie, vor vota lista partidului nostru.

Asemenea au fost vizitate comunele Sf. Ana, Sinte-mică și Zărând de către Dnii adv. Mărculescu și secretarul partidului I. Vupe fiind primiți cu aceeași dragoste și entuziasm.

În vederea campaniei electorale a sosit în localitate și vicepreședintele org. noastre, Dl profesor universitar Dr. Dimitrie Manolescu care va sta până după terminarea, alegerilor județene în mijlocul nostru.

Alegători!

Votați linia dreaptă.

Un voinic.

În Comuna fruntașă Curtici George Brădean zis Cocosel care pe timpurile revoluției a fost comisar de bolșevici în numele Partidului Național-Țărănesc tae și spânzură, ba, ceva mai mult; pentru ca lumea să se înscrie în lista de voinicii, a început să spună că prin înființarea gardei de voinicii azi or da afară pe popii din sat mâne pe notar și apoi pe perceptorul având ei în drept să facă ce ei vor crede de bine. Nu ne miră faptul acesta căci însuș Dl Dr. Ursușu șeful voinicilor, l'a confirmat întru totul pe Cocosel când, la întrebarea oamenilor: „care este scopul înființării acestor garde de voinicii?” răspunsul a fost „numai voinicilor înscriși le va putea comunica”. Cocoselule, noi știm bine cum ai ajuns la 40 jughere de pământ și la magazia cu 300.000 Lei; noi rugăm pe Dl Prefect să te astâmpere, că, dacă nu, atunci noi îți vom tăia creasta după cum ți-a spus chiar prietenul D-tale în piață; și nu uita că procesul penal încă nu ți-s'a terminat și numai boala te-a scăpat să nu stai astăzi în pușcărie locul care ți s'a pregătit și de care nu vei scăpa.

Alegători:

VOTAȚI LINIA DREAPTĂ